

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Enhed: Patientsikkerhed og Lovkvalitet
Sagsbeh.: Christine Stausholm Schjødt
Koordineret med:
Sagsnr.: 2025 - 7699
Dok. nr.: 369734
Dato: 30-07-2025

TALEPAPIR

Det talte ord gælder
Samråd i sundhedsudvalget den 19. august 2025 kl. 14-15.

Samråd K om sygeplejersker, læger og tandlæger fra tredjelande

Samrådsspørgsmålet er stillet efter ønske fra Peder
Hvelplund (EL):

Samrådsspørgsmål K

”Hvad vil ministeren gøre i forhold til de udenlandske sygeplejersker, læger og tandlæger fra tredjelande, der aktuelt befinder sig i Danmark, fordi de har faglige kompetencer, vi har brug for i det danske sundhedsvæsen, men som står til at måtte tage tilbage til deres respektive hjemlande snarest pga. visumudløb og manglende ansættelsesmuligheder?”

[Indledning]

Tak for det formand, og tak til spørgeren for indkaldelsen til samrådet, og for de fremmødte tilhørere, som er mødt op her i dag.

Jeg lægger stor vægt på, at sygeplejersker, læger og tandlæger, som er rejst til Danmark for at opnå dansk autorisation, også kommer ud og gør gavn i vores sundhedsvæsen og plejesektor.

Det er personer, som vel for næsten alles vedkommende er rejst hertil med store forhåbninger for fremtiden.

Og dermed jo også med forventninger om autorisation og et job.

Og det skyldes jo blandt andet, at vi tidligere i Danmark har haft en meget stor mangel på deres faglighed i sundhedsvæsenet.

Sundhedsvæsenet står i dag rekrutteringsmæssigt et andet og væsentligt bedre sted, end hvis vi bare sammenligner os for få år tilbage.

Det er eksempelvis blevet langt lettere at fastholde og rekruttere særligt sygeplejersker.

Det er blandt andet et resultat af den trepartsaftale, som regeringen har indgået med arbejdsmarkedets parter.

Hvor vi har afsat ca. 1,9 milliarder kr. til at gøre det mere attraktivt at tage vagter på sygehusene udenfor dagsarbejdstid og i weekender ligesom vagtarbejdet nu deles mellem flere.

Og vi har givet et lønløft inden for sundheds- og ældreplejen på 1,9 milliarder kr.

Årligt.

Blandt andet til sygeplejersker.

De tiltag har haft en stor effekt, og det er også en klar succes.

[Manglende efterspørgsel efter sygeplejersker]

Men det betyder også, at der aktuelt ikke er en stor efterspørgsel efter især sygeplejersker fra tredjelande.

Mange af de sygeplejersker, som allerede er rejst hertil, ender derfor, for nogle deles vedkommende, også med at måtte rejse skuffede hjem igen.

Det må de blandt andet gøre, fordi de ikke kan få en evalueringsansættelse, som er nødvendig for at opnå dansk autorisation som sygeplejerske.

Det er på ingen måder ønskværdigt.

Derfor har vi også fra regeringens side iværksat en række initiativer for at få, om ikke alle så nogen, af de tilrejste sygeplejersker i job.

Men jeg har også samtidig været ærlig og sagt, at vi må erkende, at vi ikke får alle i job, når efterspørgslen ikke er tilstede.

[Ansættelse som SOSU-H]

Et af det nye initiativer er, at det i foråret er blevet muligt for sygeplejersker at blive ansat som social- og sundhedshjælpere. Og dermed en ny mulighed for at kunne blive i Danmark.

Før stod overenskomsten i vejen.

Men det er blevet løst med en ny aftale.

Dermed kan en ansættelse som social- og sundhedshjælper give et opholdsgrundlag på baggrund af positivlisten for faglærte.

Det kan det så længe, der er mangel på social- og sundhedshjælpere, og ansøgerne opfylder de forskellige krav.

30 sygeplejersker har indtil videre, hovedparten fra Iran, benyttet sig af denne mulighed. En mulighed som jeg håber flere vil benytte sig af med tanke på den store mangel på social- og sundhedshjælpere, som eksisterer ude i kommunerne, og som uanset hvad ser ud til at eksistere mange år endnu.

For som jeg startede med at sige, lægger jeg stor vægt på, at de herværende sundhedspersoner kommer ud og arbejde i vores sundhedsvæsen og plejesektor.

[Regeringen har afsat 10 mio. kr.]

Vi har også afsat 10 mio. kr. til understøttende indsatser, der skal hjælpe de udenlandske sygeplejersker med at få et job i sundheds- og plejesektoren.

Disse indsatser kan for eksempel være mentorprogrammer, sprogmakkerordning, danskundervisning og understøttelse af tværgående forløb.

Det vil sige indsatser, som kan være med til at opkvalificere sygeplejerskerne på forskellige måder, så de bliver mere attraktive til en ansættelse i sundheds- og plejesektoren.

Understøttende indsatser kan også omfatte social tilknytning til arbejdsplads og lokalsamfund.

Vi har indgået aftale med KL om ordningen, og KL arbejder på den konkrete udmøntning af midlerne.

Endelig har vi også på skærpet budskabet om, at Danmark ikke aktuelt mangler udenlandske sygeplejersker fra tredjelande.

Det er sket på forskellige myndigheders hjemmesider.

[Berosættelse]

Så vil jeg i dag samtidig også gerne orientere om, at jeg i går er blevet orienteret om, at sagsbehandlingen af autorisationsansøgninger fra Pakistan, Nepal og Bangladesh aktuelt er sat i bero af Styrelsen for Patientsikkerhed.

Det skyldes, at der er opstået en bekymring om ægtheden og troværdigheden af dokumenter, som indsendes af ansøgere fra disse lande.

Styrelsen for Patientsikkerhed har derfor altså valgt at berosætte sagsbehandlingen af alle ansøgninger fra de tre lande, indtil det er afklaret, om styrelsen har de procedurer og kontroller, der er nødvendige for at sikre, at f.eks. ansøgerens identitet er korrekt.

Det er en fornuftig beslutning, som jeg bakker op om.

[Ny kvoteordning]

Har vores forskellige tiltag så løst problemet?

Der skal ikke være nogen tvivl om, at jeg gerne ville have startet i dag med at sige, at der ikke længere er udenlandske sundhedspersoner, sygeplejersker, som forgæves søger en evalueringsansættelse.

Det er jeg ikke i stand til at kunne sige, fordi der er langt flere der søger, end der er efterspørgsel efter i forhold til evalueringsansættelser. Der findes ingen hurtige snuptagsløsninger.

Det er også desværre et resultat af den nuværende autorisationsordning- og tilgang.

Den har grundlæggende medført, at flere ansøgninger, end der er behov for. Og som der derfor ikke er arbejde til.

Det er derfor også regeringens opfattelse, at tilgangen til rekruttering af sundhedspersoner fra tredjelande skal ændres.

Så vi undgår, at mennesker flytter hertil og får skuffet drømmen om et job i Danmark.

Rekrutteringen af udenlandske sundhedspersoner bør i stedet følge efterspørgslen i sundheds- og plejesektoren.

Der skal som det klare udgangspunkt være et job til de sundhedspersoner, som kommer til Danmark med ønsket om at arbejde.

Det er der ikke i dag. Vi modtager desværre alt, alt, alt for mange unødvendige ansøgninger fra tredjelande.

Regeringen vil derfor indføre en efterspørgselsdrevet model for autorisation af sundhedspersoner fra tredjelande.

Regeringen fremsætter i denne uge lovforslag om etablering af en ny kvoteordning for autorisation af sundhedspersoner fra tredjelande.

Kvoteordningen skal være med til at sikre, at der er sammenhæng mellem det antal sundhedspersoner fra tredjelande, der rejser til Danmark for at opnå dansk autorisation.

Samt det behov der vurderes at være ude i regionerne og kommunerne ift. muligheder for ansættelse.

Med en kvoteordning sikrer vi samtidig, at der ikke bruges unødige menneskelige og økonomiske ressourcer på at rive familier op med rode og flytte dem til Danmark.

Hvis det ikke er muligt for en bestemt faggruppe at gennemføre autorisationsprocessen, så skal de ikke have et stående tilbud om at rejse til Danmark for at påbegynde processen. Hvis ikke også vi kan sandsynliggøre, at der er mulighed for at få et job i den anden ende.

I første omgang vil vi sætte en kvote for sygeplejersker.

Jeg forventer at kvoten vil være 0, da der aktuelt ikke er efterspørgsel efter sygeplejersker fra tredjelande på sygehusene.

Kvoteordningen skal træde i kraft allerede i oktober, så vi hurtigst muligt sørger for, at der ikke kommer flere sygeplejersker til Danmark uden udsigt til beskæftigelse.

På sigt kan der også sættes en kvote for læger og tandlæger.

Behovet for kvoter skal løbende vurderes ud fra efterspørgslen ude i regionerne og kommunerne. Som altså er de store driftsherrer aktører for vores sundhedsvæsen og plejesektor.

[Afrunding]

Alt i alt, har vi igangsat og foreslået tiltag, som gerne skal komme hele vejen rundt. Ikke at jeg påstår, at alle problemer så er løst. Fordi det kan jeg ikke love, og jeg mener heller ikke det ville være ærligt at give indtrykket af, at der er evalueringsansættelser til alle, når det ikke er tilfældet.

Med de understøttende tiltag, som implementeres i udvalgte kommuner, forsøger vi at hjælpe de sygeplejersker der allerede er i Danmark i forhold til at opnå et fornyet opholdsgrundlag, hvis det er, at man ønsker at arbejde som social- og sundhedshjælper.

Med kvoteordningen får vi samtidig indrettet et nyt system, hvor vi forhindrer, at der fremover vil komme sundhedspersoner hertil i samme vanskelige situation.

Jeg forventer, at vi med de initiativer, vi allerede har gennemført, og den nye kvoteordning, som vi ønsker at fastsætte, vil få skabt den nødvendige balance.

Så vi hjælper de herværende sundhedspersoner fra tredjelande til forhåbentlig at få et relevant job, gerne i plejesektoren.

Og så vi ikke skal skuffe mennesker, som i fremtiden rejser hertil for at få en dansk autorisation og job.

Tak for ordet.
